

Bruselj, 23. maj 2023
(OR. en)

9699/23

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0160 (NLE)

MI 448
ECO 44
ENT 107
UNECE 7

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	23. maj 2023
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2023) 264 final
Zadeva:	Predlog SKLEPA SVETA o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Svetovnem forumu Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo za harmonizacijo pravilnikov o vozilih glede predlogov sprememb pravilnikov ZN št. 13, 16, 24, 41, 49, 51, 54, 75, 78, 79, 83, 85, 94, 95, 101, 109, 110, 117, 127, 129, 134, 135, 137, 153 in 155, o predlogu novega pravilnika ZN o globalnih dejanskih emisijah, ki nastajajo med vožnjo, o predlogu spremembe globalnega tehničnega predpisa ZN št. 13 ter o predlogu novega globalnega tehničnega predpisa ZN o laboratorijskem merjenju emisij zaradi uporabe zavor za lahka vozila

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2023) 264 final.

Priloga: COM(2023) 264 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 23.5.2023
COM(2023) 264 final

2023/0160 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Svetovnem forumu Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo za harmonizacijo pravilnikov o vozilih glede predlogov sprememb pravilnikov ZN št. 13, 16, 24, 41, 49, 51, 54, 75, 78, 79, 83, 85, 94, 95, 101, 109, 110, 117, 127, 129, 134, 135, 137, 153 in 155, o predlogu novega pravilnika ZN o globalnih dejanskih emisijah, ki nastajajo med vožnjo, o predlogu spremembe globalnega tehničnega predpisa ZN št. 13 ter o predlogu novega globalnega tehničnega predpisa ZN o laboratorijskem merjenju emisij zaradi uporabe zavor za lahka vozila

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki naj se v imenu EU zastopa na Svetovnem forumu Gospodarske komisije Združenih narodov za Evropo za harmonizacijo pravilnikov o vozilih (delovna skupina 29, v nadaljnjem besedilu: WP.29), o sprejetju sprememb veljavnih pravilnikov Združenih narodov (ZN) in globalnih tehničnih predpisov ZN.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1 Revidirani sporazum iz leta 1958 in Vzporedni sporazum

Obstajata dva sporazuma za razvoj usklajenih zahtev za odpravo tehničnih ovir v trgovini z motornimi vozili med pogodbenicami Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo (UN/ECE) in za zagotovitev, da motorna vozila zagotavljajo visoko raven varnosti in varstva okolja. To sta:

- Sporazum UN/ECE o sprejetju enotnih tehničnih predpisov za kolesna vozila, opremo in dele, ki se lahko vgradijo v kolesna vozila in/ali uporabijo na njih, in pogojih za vzajemno priznavanje homologacij, ki so dodeljene na podlagi teh predpisov (v nadaljnjem besedilu: Revidirani sporazum iz leta 1958) ter
- Sporazum o oblikovanju globalnih tehničnih predpisov za kolesna vozila, opremo in dele, ki se lahko vgradijo v kolesna vozila in/ali uporabijo na njih (v nadaljnjem besedilu: Vzporedni sporazum).

Sporazuma sta za EU začela veljati 24. marca 1998 oziroma 15. februarja 2000. Delo v zvezi s tema sporazumoma nadzoruje WP.29.

2.2 Svetovni forum Gospodarske komisije Združenih narodov za Evropo za harmonizacijo pravilnikov o vozilih

WP.29 zagotavlja enoten okvir za globalno harmonizirane pravilnike o vozilih. WP.29 je stalna delovna skupina v institucionalnem okviru ZN s posebnim pooblastilom in posebnim poslovnikom. Deluje kot globalni forum, ki omogoča odprto razpravo o pravilnikih o motornih vozilih ter o izvajanju Revidiranega sporazuma iz leta 1958 in Vzporednega sporazuma. Vsaka članica ZN in vsaka organizacija za regionalno gospodarsko povezovanje, ki jo ustanovijo članice ZN, lahko v celoti sodeluje v dejavnostih WP.29 in lahko postane pogodbenica sporazumov o vozilih, ki ju nadzoruje WP.29. EU je pogodbenica teh sporazumov¹.

WP.29 UN/ECE zaseda trikrat letno, in sicer marca, junija in novembra. Da bi se upošteval tehnični napredek, lahko WP.29 na vsakem zasedanju sprejme:

nove pravilnike ZN;

¹ Sklep Sveta 97/836/ES z dne 27. novembra 1997 v pričakovanju pristopa Evropske skupnosti k Sporazumu Gospodarske komisije Združenih narodov za Evropo o sprejetju enotnih tehničnih predpisov za cestna vozila, opremo in dele, ki se lahko vgradijo v cestna vozila in/ali uporabijo na njih, in o pogojih za vzajemno priznanje homologacij, dodeljenih na podlagi teh predpisov („Revidirani sporazum iz leta 1958“) (UL L 346, 17.12.1997, str. 78).

Sklep Sveta 2000/125/ES z dne 31. januarja 2000 o sklenitvi Sporazuma o oblikovanju globalnih tehničnih predpisov za kolesna vozila, opremo in dele, ki se lahko vgradijo v kolesna vozila in/ali uporabijo na njih („Vzporedni sporazum“) (UL L 35, 10.2.2000, str. 12).

nove resolucije ZN;

nove globalne tehnične predpise ZN;

spremembe pravilnikov in resolucij ZN na podlagi Revidiranega sporazuma iz leta 1958; ter spremembe globalnih tehničnih predpisov in resolucij ZN na podlagi Vzpostavljenega sporazuma.

Pred vsakim zasedanjem WP.29 se o teh spremembah razpravlja na tehnični ravni v namenskih pomožnih organih WP.29.

Nato lahko WP.29 sprejme predloge:

s kvalificirano večino pogodbenic, ki so prisotne in glasujejo za predloge na podlagi Revidiranega sporazuma iz leta 1958 ali

z glasovanjem s soglasjem pogodbenic, ki so prisotne in glasujejo za predloge na podlagi Vzpostavljenega sporazuma.

Pred vsakim zasedanjem WP.29 se s sklepom Sveta na podlagi člena 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) določi stališče, ki se v imenu EU zastopa glede:

novih pravilnikov ZN, globalnih tehničnih predpisov ZN in resolucij ZN ter

sprememb, dopolnitev in popravkov pravilnikov ZN, globalnih tehničnih predpisov ZN in resolucij ZN.

2.3 Predvideni akt WP.29

WP.29 lahko na 190. zasedanju, ki bo potekalo od 20. do 22. junija 2023, sprejme:

predloge sprememb pravilnikov ZN št. 13, 16, 24, 41, 49, 51, 54, 75, 78, 79, 83, 85, 94, 95, 101, 109, 110, 117, 127, 129, 134, 135, 137, 153 in 155,

predlog novega pravilnika ZN o globalnih dejanskih emisijah, ki nastajajo med vožnjo,

predlog spremembe globalnega tehničnega predpisa ZN št. 13 ter

predlog novega globalnega tehničnega predpisa ZN o laboratorijskem merjenju emisij zaradi uporabe zavor za lahka vozila.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU EU

Sistem WP.29 krepi mednarodno harmonizacijo standardov za vozila. Revidirani sporazum iz leta 1958 ima ključno vlogo pri doseganju tega cilja. Proizvajalci EU lahko uporabljajo skupni sklop homologacijskih pravilnikov, vedoč, da bo njihov izdelek v državah pogodbenicah veljal za skladnega z nacionalno zakonodajo.

Na tej podlagi je lahko Uredba (ES) št. 661/2009 o splošni varnosti motornih vozil razveljavila več kot 50 direktiv EU in jih nadomestila z ustreznimi pravilniki, razvitimi v skladu z revidiranim sporazumom iz leta 1958.

Uredba (EU) 2018/858 Evropskega parlamenta in Sveta² uporablja podoben pristop. Določa upravne določbe in tehnične zahteve za homologacijo in dajanje na trg vseh novih vozil, sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot. S to uredbo so bili v sistem EU-

² Uredba (EU) 2018/858 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o odobritvi in tržnem nadzoru motornih vozil in njihovih priklopnikov ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila, spremembi uredb (ES) št. 715/2007 in (ES) št. 595/2009 ter razveljavitvi Direktive 2007/46/ES (UL L 151, 14.6.2018, str. 1).

homologacije vključeni pravilniki, sprejeti na podlagi Revidiranega sporazuma iz leta 1958, in sicer kot zahteve za homologacijo ali kot alternativa zakonodaji EU.

Ko WP.29 sprejme predlog za nov pravilnik ZN ali spremembe obstoječega pravilnika ZN, izvršni sekretar UN/ECE o ustreznem aktu uradno obvesti pogodbenice. Akt začne veljati v šestih mesecih, razen če temu ne nasprotuje manjšina pogodbenic, ki lahko to prepreči. Nato lahko vsaka pogodbenica akt prenese v svoje veljavne nacionalne predpise. V EU je postopek prenosa končan z objavo akta v *Uradnem listu Evropske unije*.

Treba je določiti stališče EU glede naslednjih aktov:

- predlogov sprememb pravilnikov ZN št. 13, 16, 24, 41, 49, 51, 54, 75, 78, 79, 83, 85, 94, 95, 101, 109, 110, 117, 127, 129, 134, 135, 137, 153 in 155 ter posodobiti določbe o:
 - zaviranju težkih vozil,
 - varnostnih pasovih,
 - vidnih onesnaževalih, merjenju moči motorjev na kompresijski vžig (dimljenje dizelskih motorjev),
 - emisijah hrupa motornih koles,
 - emisijah motorjev s kompresijskim in prisilnim vžigom,
 - hrupu vozil kategorij M in N,
 - pnevmatikah za gospodarska vozila in njihove priklopnike,
 - pnevmatikah za vozila kategorije L,
 - zaviranju vozil kategorije L,
 - krmilnem sistemu,
 - emisijah lahkih vozil,
 - emisijah vozil kategorij M1 in N1,
 - merjenju neto moči in 30-minutne moči,
 - čelnem trku,
 - bočnem trku,
 - emisijah CO₂/porabi goriva,
 - obnovljenih pnevmatikah za gospodarska vozila in njihove priklopnike,
 - vozilih, ki za pogon uporabljajo stisnjen ali utekočinjeni zemeljski plin,
 - kotalnem uporju pnevmatik, kotalnem hrupu in oprijemu na mokrih površinah,
 - varnosti pešcev,
 - izboljšanih sistemih za zadrževanje otrok,
 - vozilih, ki za pogon uporabljajo vodik in gorivne celice,
 - bočnem trku v drog,
 - čelnem trku s poudarkom na sistemu za zadrževanje,

- celovitosti sistema za dovajanje goriva in varnosti električnega pogonskega sistema v primeru trka v zadnji del vozila ter
- kibernetski varnosti in sistemu za upravljanje kibernetske varnosti;
- predloga novega pravilnika ZN o globalnih dejanskih emisijah, ki nastajajo med vožnjo;
- predloga spremembe globalnega tehničnega predpisa ZN št. 13 ter
- predloga novega globalnega tehničnega predpisa ZN o laboratorijskem merjenju emisij zaradi uporabe zavor za lahka vozila.

WP.29 namerava o teh predlogih glasovati na zasedanju, ki bo potekalo od 20. do 22. junija 2023.

Poleg tega je treba določiti stališče EU glede:

- predloga revidiranega dovoljenja za pripravo globalnega tehničnega predpisa ZN o globalnih dejanskih emisijah, ki nastajajo med vožnjo;
- predloga za zahtevo za dovoljenje za pripravo novega globalnega tehničnega predpisa ZN o trajnosti akumulatorjev v elektrificiranih težkih vozilih;
- predloga spremembe ECE/TRANS/WP.29/2022/58 z naslovom „Smernice za novo metodo ocenjevanja/preskusa za avtomatizirano vožnjo za validacijo sistemov za avtomatizirano vožnjo“;
- predloga spremembe dokumenta za razlago pravilnika ZN št. 155;
- predloga končnega poročila o stanju razvoja novega globalnega tehničnega predpisa ZN o laboratorijskem merjenju emisij zaradi uporabe zavor za lahka vozila;
- predloga končnega poročila o napredku glede spremembe 1 globalnega tehničnega predpisa ZN št. 13 ter
- predloga za petletno podaljšanje vnosa št. 15 – japonske metodologije za testiranje dejanskih emisij, ki nastajajo med vožnjo, – na seznam v izvlečku kandidatov.

EU bi morala navedene akte podpreti, saj so skladni z njeno politiko na področju enotnega trga za avtomobilsko industrijo ter tudi z njeno prometno, podnebno in energetske politiko.

Vsi ti akti imajo zelo pozitiven učinek na konkurenčnost avtomobilske industrije EU in mednarodno trgovino. Z glasovanjem za te akte bi se spodbudil tehnološki napredek, zagotovile ekonomije obsega, preprečila razdrobljenost enotnega trga ter zagotovila enaka uporaba avtomobilskih standardov po vsej Uniji.

Za ta predlog zunanje strokovno mnenje ni relevantno. Kljub temu bo Tehnični odbor za motorna vozila ta predlog pregledal.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1 Postopkovna pravna podlaga

4.1.1 Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) navaja, da Svet sprejme sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo sprejme zakonodajalec Unije“³.

4.1.2 Uporaba v obravnavanem primeru

WP.29 je organ, v katerem pogodbenice UN/ECE razpravljajo o izvajanju Revidiranega sporazuma iz leta 1958 in Vzporednega sporazuma.

Akti, ki naj bi jih WP.29 sprejela, so akti s pravnim učinkom.

Pravilniki ZN iz predvidenega akta bodo za EU zavezujoči. Skupaj z globalnimi tehničnimi predpisi ZN bodo lahko odločilno vplivali na vsebino prava Unije na področju homologacije vozil.

Predvideni akti ne dopolnjujejo ali spreminjajo institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2 Materialna pravna podlaga

4.2.1 Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu EU zastopalo stališče.

Predvideni akt ima lahko dva cilja ali sestavna dela, od katerih je mogoče enega opredeliti kot glavnega, drugega pa kot zgolj postranskega. V tem primeru mora sklep na podlagi člena 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2 Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta je približevanje zakonodaje. Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 114 PDEU.

4.3 Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 114 PDEU, ki ga je treba upoštevati v povezavi s členom 218(9) PDEU.

³ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Svetovnem forumu Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo za harmonizacijo pravilnikov o vozilih glede predlogov sprememb pravilnikov ZN št. 13, 16, 24, 41, 49, 51, 54, 75, 78, 79, 83, 85, 94, 95, 101, 109, 110, 117, 127, 129, 134, 135, 137, 153 in 155, o predlogu novega pravilnika ZN o globalnih dejanskih emisijah, ki nastajajo med vožnjo, o predlogu spremembe globalnega tehničnega predpisa ZN št. 13 ter o predlogu novega globalnega tehničnega predpisa ZN o laboratorijskem merjenju emisij zaradi uporabe zavor za lahka vozila

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija je s Sklepom Sveta 97/836/ES¹ pristopila k Sporazumu Gospodarske komisije Združenih narodov za Evropo (UN/ECE) o sprejetju enotnih tehničnih predpisov za cestna vozila, opremo in dele, ki se lahko vgradijo v cestna vozila in/ali uporabijo na njih, in o pogojih za vzajemno priznanje homologacij, dodeljenih na podlagi teh predpisov (v nadaljnjem besedilu: Revidirani sporazum iz leta 1958). Revidirani sporazum iz leta 1958 je začel veljati 24. marca 1998.
- (2) Unija je s Sklepom Sveta 2000/125/ES² pristopila k Sporazumu o oblikovanju globalnih tehničnih predpisov za kolesna vozila, opremo in dele, ki se lahko vgradijo v kolesna vozila in/ali uporabijo na njih (v nadaljnjem besedilu: Vzporedni sporazum). Vzporedni sporazum je začel veljati 15. februarja 2000.
- (3) Uredba (EU) 2018/858 Evropskega parlamenta in Sveta³ določa upravne določbe in tehnične zahteve za homologacijo in dajanje na trg vseh novih vozil, sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot. S to uredbo so bili v sistem EU-homologacije vključeni pravilniki, sprejeti na podlagi Revidiranega sporazuma iz leta

¹ Sklep Sveta 97/836/ES z dne 27. novembra 1997 v pričakovanju pristopa Evropske skupnosti k Sporazumu Gospodarske komisije Združenih narodov za Evropo o sprejetju enotnih tehničnih predpisov za cestna vozila, opremo in dele, ki se lahko vgradijo v cestna vozila in/ali uporabijo na njih, in o pogojih za vzajemno priznanje homologacij, dodeljenih na podlagi teh predpisov („Revidirani sporazum iz leta 1958“) (UL L 346, 17.12.1997, str. 78).

² Sklep Sveta 2000/125/ES z dne 31. januarja 2000 o sklenitvi Sporazuma o oblikovanju globalnih tehničnih predpisov za kolesna vozila, opremo in dele, ki se lahko vgradijo v kolesna vozila in/ali uporabijo na njih („Vzporedni sporazum“) (UL L 35, 10.2.2000, str. 12).

³ Uredba (EU) 2018/858 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o odobritvi in tržnem nadzoru motornih vozil in njihovih priklopnikov ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila, spremembi uredb (ES) št. 715/2007 in (ES) št. 595/2009 ter razveljavitvi Direktive 2007/46/ES (UL L 151, 14.6.2018, str. 1).

1958 (v nadaljnjem besedilu: pravilniki ZN), in sicer kot zahteve za homologacijo ali kot alternativa zakonodaji Unije.

- (4) Svetovni forum UN/ECE za harmonizacijo pravilnikov o vozilih (WP.29) lahko v skladu s členom 1 Revidiranega sporazuma iz leta 1958 in členom 6 Vzpostavnega sporazuma sprejme predloge sprememb pravilnikov ZN, globalnih tehničnih predpisov ZN in resolucij ZN ter predloge novih pravilnikov ZN, globalnih tehničnih predpisov ZN in resolucij ZN o homologaciji vozil. Poleg tega lahko WP.29 UN/ECE na podlagi navedenih določb sprejme predloge za dovoljenja za pripravo sprememb globalnih tehničnih predpisov ZN ali pripravo novih globalnih tehničnih predpisov ZN in predloge za podaljšanje mandатов za globalne tehnične predpise ZN.
- (5) WP.29 lahko na 190. zasedanju Svetovnega foruma UN/ECE za harmonizacijo pravilnikov o vozilih, ki bo potekalo od 20. do 22. junija 2023, sprejme:
predloge sprememb pravilnikov ZN št. 13, 16, 24, 41, 49, 51, 54, 75, 78, 79, 83, 85, 94, 95, 101, 109, 110, 117, 127, 129, 134, 135, 137, 153 in 155,
predlog novega pravilnika ZN o globalnih dejanskih emisijah, ki nastajajo med vožnjo,
predlog spremembe globalnega tehničnega predpisa ZN št. 13 ter
predlog novega globalnega tehničnega predpisa ZN o laboratorijskem merjenju emisij zaradi uporabe zavor za lahka vozila.
- (6) Pravilniki ZN bodo za Unijo zavezujoči. Skupaj z globalnimi tehničnimi predpisi ZN bodo lahko odločilno vplivali na vsebino prava Unije na področju homologacije vozil. Zato je primerno določiti stališče, ki se v imenu Unije zastopa v WP.29 glede sprejetja navedenih predlogov.
- (7) Da bi se upoštevali izkušnje in tehnični razvoj, je treba spremeniti ali dopolniti zahteve za nekatere elemente ali lastnosti, ki so zajete v pravilnikih ZN št. 13, 16, 24, 41, 49, 51, 54, 75, 78, 79, 83, 85, 94, 95, 101, 109, 110, 117, 127, 129, 134, 135, 137, 153 in 155 ter globalnem tehničnem predpisu ZN št. 13.
- (8) Da bi se omogočil tehnični napredek in zmanjšal okoljski odtis, je treba sprejeti nov pravilnik ZN o globalnih dejanskih emisijah, ki nastajajo med vožnjo, in nov globalni tehnični predpis ZN o laboratorijskem merjenju emisij zaradi uporabe zavor za lahka vozila –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa na 190. zasedanju Svetovnega foruma UN/ECE za harmonizacijo pravilnikov o vozilih, ki bo potekalo od 20. do 22. junija 2023, je, da se glasuje za predloge iz Priloge k temu sklepu.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.
V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*